

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

FROM ELEMENTARY TO WIDER ENGLISH

АНГЛІЙСЬКА МОВА ДЛЯ ПОЧАТКІВЦІВ

Вінниця 2008

В. А. Тимкова, Л.А. Черниш, Т.О. Хомяковська

FROM ELEMENTARY TO WIDER ENGLISH

початковий курс англійської мови для студентів аграрних вузів

Вінниця 2008

Укладачі: к.ф.н., доцент Тимкова В.А., ст. викладачі Черниш Л.А., Хомяковська Т.О.

Початковий курс англійської мови для студентів аграрних вузів

Рецензенти:

Козачишина О.Л. к.ф.н., доцент кафедри зіставного мовознавства ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського

Тимощук Н.М. к.ф.н., доцент кафедри української та іноземних мов ВДАУ

Мета навчального посібника – покращення навчального процесу з вивчення англійської мови в аграрному вузі. Він розрахований для факультативного курсу вирівнювання на початковому етапі вивчення англійської мови. Студенти приходять на навчання з різним рівнем підготовки, що ускладнює роботу в групі. Даний посібник охоплює фонетичний курс, питання словотворення, введення елементарної лексики і деякі граматичні теми. Кінцевим результатом є підвищення рівня знань з англійської мови та дає можливість студентам адаптуватися в групах вивчення англійської мови.

Посібник складається з 15 уроків, що містять пояснення правил читання, словотворення, граматики. Закріплення матеріалу ведеться через лабораторні роботи, тести та тренувальні вправи.

Рекомендовано навчально-методичною комісією
Вінницького державного аграрного університету
(протокол № _____ від «_____» _____ 2008 р.)

Англійський алфавіт

Англійська буква	Алфавітна назва	Англійська буква	Алфавітна назва
A a	[ei]	N n	[en]
B b	[bi:]	O o	[ou]
C c	[si:]	P p	[pi:]
D d	[di:]	Q q	[kju:]
E e	[i:]	R r	[a:]
F f	[ef]	S s	[es]
G g	[dʒi:]	T t	[ti:]
H h	[eitʃ]	U u	[ju:]
I i	[ai]	V v	[vi:]
J j	[dʒei]	W w	[dʌblju:]
K k	[kei]	X x	[eks]
L l	[el]	Y y	[wai]
M m	[em]	Z z	[zed]

Алфавітна назва букв дається в т р а н с к р и п ц і ї – системі умовних позначок, що означають звуки англійської мови. Дві крапки означають подовження звуку.

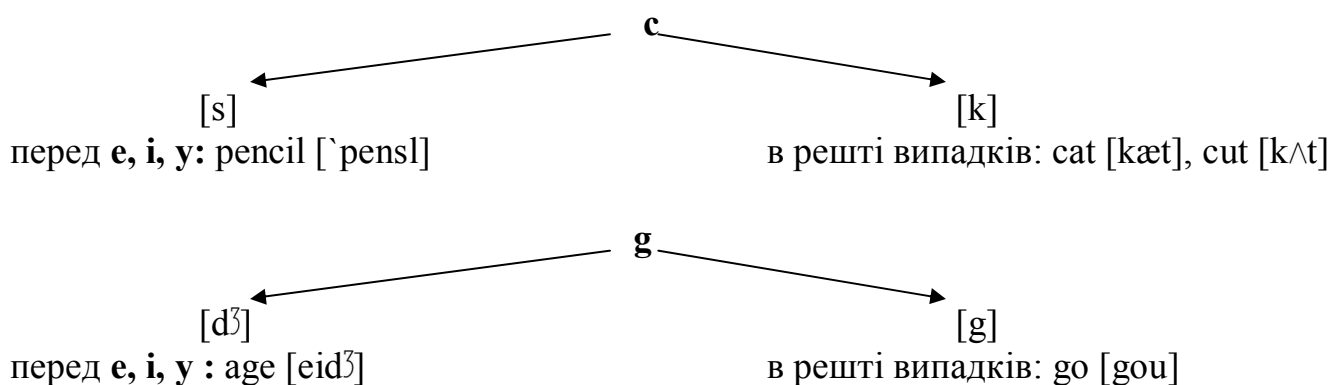
Частина I Lesson 1

Вимова англійських приголосних звуків і читання приголосних букв. Вимова англійських голосних звуків і читання голосних *a, y, i, o, u*. Читання буквосполучень *sh, ck, ch*.

Англійські приголосні звуки мають наступні особливості:

- вони ніколи не пом'якшуються;
- в кінці слова вимовляються ясно та чітко. Дзвінки приголосні звуки в кінці слова ніколи не оглушуються, оскільки оглушування призводить до зміни змісту слова *bad – поганий, bat – кажан*;
- звуки [p], [t], [k] вимовляються з придихом;
- звуки [t], [d] – альвеолярні, а не зубні, як в українській мові. Кінчик язика знаходиться біля альвеол (горбиків над верхніми зубами).

Читання приголосних букв *c, g, r, w, x*

Перед голосними буква *r* читається як [r]

Буква *w* читається [w]; при вимовлянні звука [w] губи сильно висуваються вперед, утворюючи отвір для виходу повітря: *wet [wet], win [win], we [wi:]*.

Буква *x* читається [ks]: *box [bɒks], fox [fɒks]*.

Вимова англійських голосних звуків і читання голосних букв.

Англійські голосні звуки бувають довгими і короткими. Довжина звуків впливає на зміст слова: *ship [ʃɪp] – корабель; sheep [ʃi:p] – вівця, seat [si:t] – місце; sit [sɪt] – сидіти*.

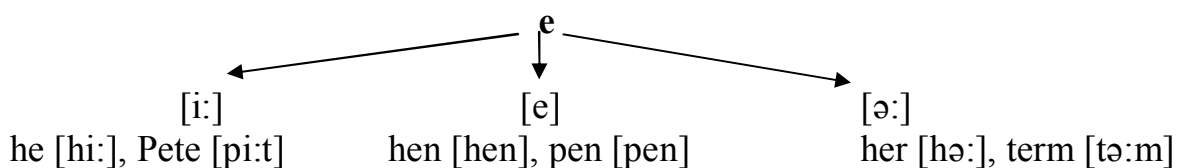
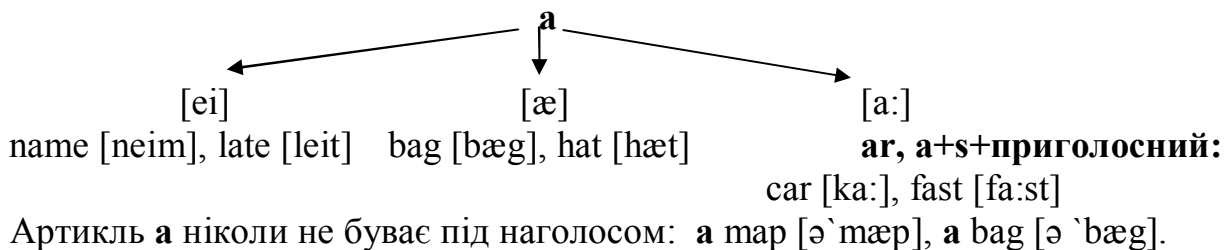
Кожна голосна буква в англійській мові має кілька варіантів читання. Читання голосної букви залежить від того, чи знаходиться вона у відкритому або закритому складі, чи сполучається з іншою приголосною або з буквою *r*.

В і д к р и т и й склад закінчується на голосну або на приголосну, за якою слідує буква *e*: *no [nou], be [bi:], name [neɪm]*. В ударному відкритому складі голосні букви читаються так, як вони називаються в алфавіті.

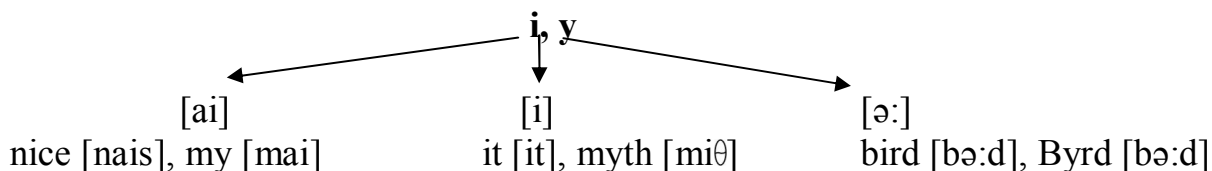
Склад вважається з а к р и т и м, якщо він закінчується на приголосну букву: *pen [pen], plan [plæn]*.

Правило читання голосних у відкритому та закритому складах стосується тільки ударних складів.

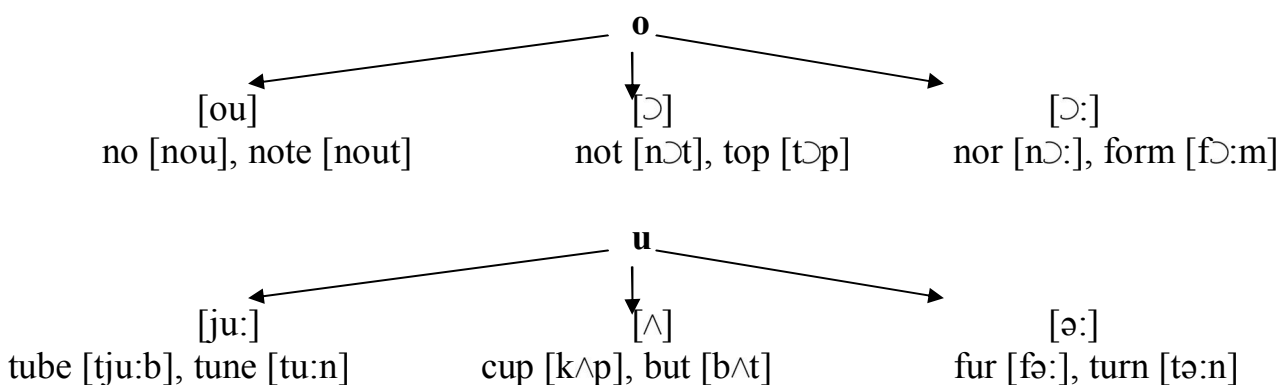
Читання голосних букв *a, e, i, y, o, u*

Голосні букви **i, y** у більшості випадків читаються однаково.

На початку слова буква **y** читається як [j]. Цей звук нагадує український звук [Й]: yes [jes], your [jɔ:].

Читання буквосполучень *ch, ck, sh, tch*

ck [k] – back [bæk], black [blæk], pocket [ˈpɒkɪt]

ch, tch [tʃ] - англійський звук [tʃ] схожий на український [Ч], але перший елемент англійського звука чується чіткіше і вимовляється на альвеолах: much [mʌtʃ], match [mætʃ], chess [tʃes].

В и н я т о к: сполучення **ch, tch** в словах латинського та грецького походження вимовляється [k]: chemist [ˈkɛmɪst], character [ˈkærɪktə], scheme [ski:m]
sh [ʃ] – shut [ʃʌt], show [ʃou]

Звук [ʃ] м'якший ніж український звук [Ш]: she [ʃi:], ship [ʃɪp], fish [fɪʃ].

Лабораторна робота I

1. Прочитайте наступні слова, звертаючи увагу на вимову букви *a*:

- [eɪ] – Kate, take, make, name, came, date;
[æ] – am, man, bag, sad, black, plan, Ann, that, hat, fat;
[ɑ:] – art, ask, fast, car, far, farm, arm, part, class;
[ə] – a map, a plan, a hat, a hand, a farm, a part.
- same, plan, fact, arm, lamp, farm, part, make, name, car, art, late, sad, bad, fast, cast, glad, far, dark, black, start, hard, take, man, a car, an arm, a fact

2. Прочитайте наступні слова, звертаючи увагу на вимову букви *e*:

- [i:] – Pete, these, be, he, she, we;
[e] – pen, hen, men, red, melt, bed, spell, ten, set;
[ə:] – her, term, serve, nerve, hers, verb.
- she, men, pen, be, hen, test, best, end, left, set, verb, fell, me, egg, send, sent, serve, her, term.

3. Прочитайте слова, звертаючи увагу на вимову букви *i*:

- [aɪ] – Mike, I, like, nice, time, site, fine, mine, line;
[ɪ] – in, is, big, this, did, hit, bit, kiss, it, its;
[ɪ:] – bird, girl, first, shirt, dirt, sir.
- like, big, nice, time, did, bird, girl, hit, bit, if, shirt, first, fill, is, dirt, in, hill, ill, mill, till.

4. Прочитайте слова, звертаючи увагу на вимову букви *y*:

[aɪ] – my, type, fly, spy, sky;
[j] – yes, eard, yet, yoke.

5. Прочитайте слова, звертаючи увагу на вимову букви *o*:

- [ou] – no, so, hope, home, stone, tone, go, spoke, note, bone;
[ɔ] – hot, not, pot, got, on, stop, dog, top;
[ɔ:] – form, or, sport, port, short, cord, corn.
- born, got, top, tone, bone, spoke, sport, dog, go, home, for, from, norm, pork, mole, pole, plot, fog, clock, no, on, port.

6. Прочитайте слова, звертаючи увагу на вимову букви *u*:

- [ju] – tube, cube, use, tune, fuse;
- [ʌ] – but, cup, run, bus, us, sum, fun;
- [ɜ:] – turn, burn, hurt, nurse, fur, curly;
- but, cut, burn, turn, cube, tube, us, bus, fur, use, run, fun, fuse.

7. Прочитайте слова, звертаючи увагу на вимову букв r, w, x

[r] – run, rate, red, from, drive, crime, street, read, tree;
 [w] – we, well, wit, wide, west, wet, wine, wind;
 [ks] – box, text, next, mix, six, fox, fix, index.

8. Прочитайте слова, звертаючи увагу на вимову сполучень ck, ch, sh:

ck [k] – back, stick, lock, black;

ch { [t] – much, match, child, chess, March, catch, teach, inch;
 [k] – chemist, scheme, technical, mechanic, character;

sh [ʃ] – she, ship, shut, short, shelf, show, wish

9. Прочитайте і порівняйте нижчеподані пари слів:

[æ – e]

[i – i:]

pan – pen

bid – bead

bad – bed

tin – teen

man – men

pit – Pete

Lesson 2

Артикль.

В англійській мові перед іменниками вживається артикль: н е о з н а ч е н и й **a (an)** перед голосними) або о з н а ч е н и й **the**. Н е о з н а ч е н и й артикль **a (an)** походить від числівника **one** [wʌn] *один* і вживається тільки з іменником в однині. Його значення – «один з (таких самих предметів)», «який-небудь, ще не відомий, тому, хто говорить)», «будь-який»:

Take a pen! *Візьми ручку!* (одну, будь-яку)

О з н а ч е н и й артикль **the** виділяє предмет з класу однорідних предметів. Іменник з артиклем **the** називає не будь-який предмет, а певний, відомий, єдино можливий. Артикль **the** вимовляється [ðə] перед приголосними і [ði] перед голосними. Артикль **the** походить вказівного займенника **this** [ðis], і його значення можна передати словами *цей, ці, той, ті*.

Артиклі, як правило, на українську мову не перекладаються.

Take the pen! *Візьми (цю) ручку!*

Артиклі не вживаються:

- перед іменами людей, назвами міст, країн (назва яких складається з одного слова – Pete, Mary, Kyiv, London;
- перед необчислюваними іменниками – water *вода*, sand *пісок*;
- перед вказівними та присвійними займенниками **my pencil** *мій олівець*, **this table** *цей стіл*, **our plan** *наш план*.

На артикль ніколи не падає наголос, і він вимовляється злито з наступним словом. Артиклі, як означений, так і неозначений, вживаються перед прикметниками, що визначають іменник: **a bad pen** *погана ручка*, **the big black** *великий чорний стіл*. Означений артикль вживається перед назвами річок, морів, океанів, гір – **the Dnieper**, **the Black Sea**, **the Carpathians**, перед деякими географічними назвами – **the USA**, **the Hague**.

Артикль **the** входить до складу деяких сталих виразів та словосполучень:

in the morning (evening, afternoon) –	вранці (ввечері, вдень);
on the one (other) hand –	з одного (з іншого) боку;
on the whole –	в цілому;
the other day –	днями, нещодавно;
to play the piano (the guitar) –	грати на фортепіано (гітарі);
to tell the truth –	сказати правду; по правді кажучи.

Артикль **a** входить до складу таких виразів та словосполучень:

a lot of –	багато;
at a time –	одночасно;
it's a pity –	жаль, шкода;
to go for a walk –	піти на прогулянку;
to take a seat –	сісти;
to have a good time –	добре провести час;
to be in a hurry –	поспішати.

Артикль не вживається в деяких сталих виразах:

at night –	вночі;	by mistake –	помилково;
at home –	вдома;	by name –	по імені;
at dinner –	за обідом;	by means of –	за допомогою;
by sea –	морем;	by chance –	випадково;
by bus –	автобусом;	in time –	вчасно;
by heart –	напам'ять;	in fact –	фактично.
to go to bed –	лягати спати;		
to take place –	відбуватися, мати місце;		

Test I

1. Який артикль слід вжити в реченні: «*Ця стара книга.*»?
 - а. означений
 - б. неозначений
 - в. артикль відсутній
2. В якому реченні слід вжити неозначений артикль перед словом *олівець*?
 - а. Я купив *олівець*
 - б. Мій *олівець* лежить на полиці.
3. В якому реченні слід вжити неозначений артикль перед словом *книга*?
 - а. Не бери *книгу*!
 - б. Я читаю дуже цікаву *книгу*.
 - в. *Книга* дуже цікава
 - г. *Книга* була загублена.
4. В якому реченні перед словом *статті* слід вжити означений артикль?
 - а. *Статті* викликають велику зацікавленість.
 - б. Він пише різні *статті*.
 - в. Я надаю перевагу коротким *статтям*.
5. В якому реченні артикль перед словом *журнал* не вживається?
 - а. Вечорами я читаю цікаві *журнали*.
 - б. Це хороший *журнал*.

Особові займенники в називному відмінку

О д н и н а	М н о ж и н а
1-ша особа I [aɪ] я	1-ша особа we [wi:] ми
2-га особа you [ju:] ви, ти	2-га особа you [ju:] ви
3-тя особа he [hi:] він , she [ʃi:] вона,	3-тя особа they [ðei] вони
it [it] він, вона, воно	

Займенник **I** я завжди пишеться з великої букви.

Займенник 3-ї особи однини **it** замінює в англійській мові іменники, що означають неживі предмети та тварин. Тому займенник **it** перекладається на українську мову *він, вона, воно* в залежності від роду іменника в українській мові.

Test II

1. Який особовий займенник потрібно вжити в реченні:

“This is a very bad plan. _____ is our plan.”?

- a. she
- б. it
- в. he
- г. we

2. Який особовий займенник необхідно вжити в реченні:

“Pete is late. _____ is not in time.”?

- a. you
- б. he
- в. they
- г. it

3. Який особовий займенник необхідно вжити в реченні:

“Ann and Pete are far from here. _____ on the farm.”?

- a. we
- б. she
- в. it
- г. they

4. Виберіть коротку відповідь на питання:

“Is Ann nice?”

- a. Yes, it is.
- б. Yes, he is.
- в. Yes, she is.
- г. Yes, this is.

5. На яке питання слід відповісти “Yes, it is.”?

- a. Is she late?
- б. Is the farm big?
- в. Are we late?
- г. Is he on the farm?

Присвійні займенники

П р и с в і й н і займенники відповідають на питання *чий* і вживаються як означення до іменника.

Особові займенники

I я
you ви, ти
he він
she вона
it воно
they вони

Присвійні займенники

my [maɪ] мій
your [jɔː] ваш, твій, ваші
his [hɪz] його
her [həː] її
its [ɪts] його, її
their [ðeə] їх

This is **our** farm.
My plan is on the table.

Це наша ферма
Мій план на столі

Test III

1. Вставте в пропуск у реченнях необхідну форму займенника:

1.1. "Is your bag new? Yes, _____ bag is new."

- a. your
- б. her
- в. my
- г. our

1.2. "I like _____ hat? Ann."

- a. you
- б. your
- в. our
- г. their

1.3. She is late! What is _____ name?

- a. his
- б. her
- в. its
- г. their

1.4. The river is beautiful. What's _____ name?

- a. his
- б. her
- в. its
- г. their

1.5. He bought a motorcycle. _____ motorcycle is new.

- a. their
- б. her
- в. his
- г. our

Lesson 3

Інфінітив

Ознакою інфінітива (неозначеної форми дієслова) в англійській мові є частка **to**: **to be** *бути*, **to make** *робити*, **to take** *брати*.

Наказовий спосіб

Стверджувальна форма наказового способу співпадає з формою інфінітива без частки **to**:

Take this book!

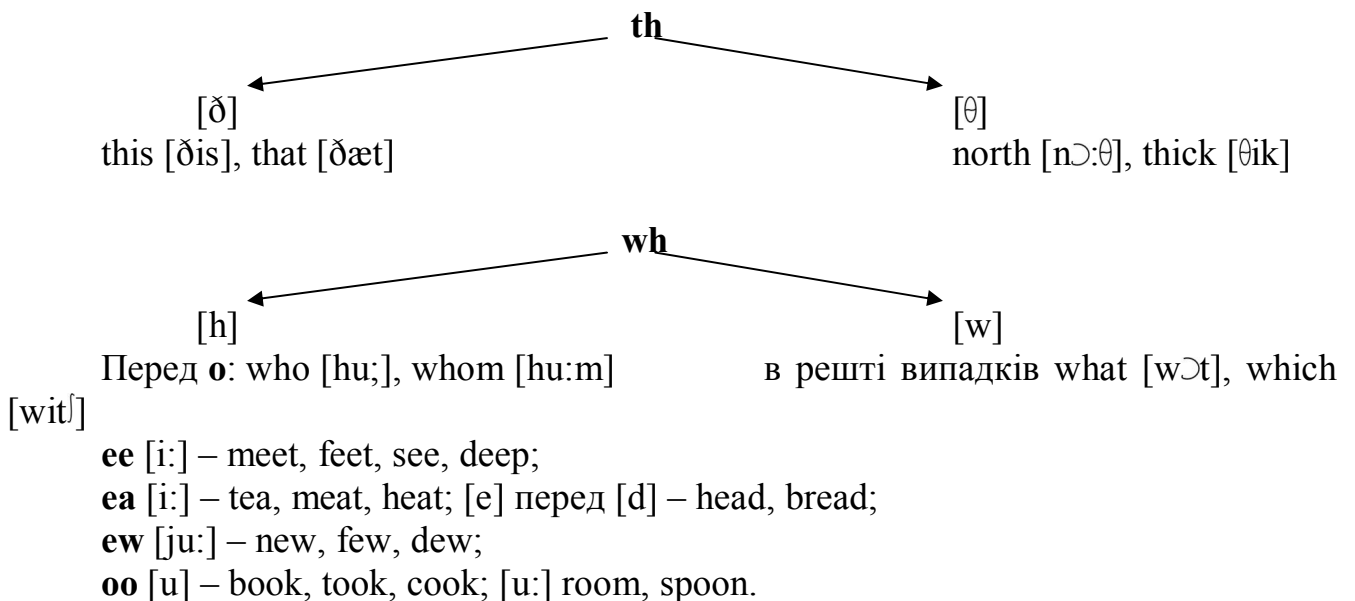
Візьми (візьміть) цю книгу!

Make a plan!

Склади (складіть) план!

Читання буквосполучень **th**, **wh**, **ee**, **ea**, **ew**, **oo**

Буквосполучення **th** вимовляється як глухий звук на початку і в кінці слів і як дзвінкий звук [ð] в службових словах і між двома голосними. Кінчик плаского язика висувається вперед між нижніми і верхніми зубами. В українській мові подібних звуків немає.

Фразовий наголос і інтонація

В англійській мові наголос в реченні падає на іменники, прикметники, числівники, смислові дієслова, прислівники, вказівні та питальні займенники. Артиклі, сполучники, дієслова-зв'язки, частки, прийменники, особові і присвійні займенники зазвичай бувають ненаголошеними.

Стверджувальні та заперечні речення вимовляються з падінням тону в кінці речення. Падіння тону позначається значком \downarrow , який ставиться перед останнім наголошеним складом:

\downarrow This `pen is good. [`ðis `pen iz gud] *Ця ручка хороша.*

\downarrow This `pen is `not good. [`ðis `pen iz `nɔt gud] *Ця ручка не хороша.*

Загальні питання, на які треба відповідати «так» чи «ні», вимовляються з підвищенням тону на останньому наголошеному складі. Підвищення тону позначається значком. Допоміжне дієслово і дієслово-зв'язка на початку речення знаходяться під наголосом:

'Is this 'pen good? [ˈiz ˈðis ˈpen gud] Ця ручка хороша?

Спеціальні питання, що починаються з питального слова, вимовляються з пониженням інтонації:

'What is this? [ˈwɒt iz ðis] Що це?

Лабораторна робота I

1. Прочитайте слова, слідкуючи за положенням язика при вимові буквосполучення *th*:

[θ] – north [nɔ:θ], depth [depθ], theme [θi:m], theory [ˈθi(ə)ri], third [θə:d], thirsty [ˈθə:sti]

[ð] – this [ðis], these [ði:z], that [ðæt], those [ðouz], then [ðen], northern [ˈnɔðən], their [ðeə]

2. Прочитайте слова і словосполучення, звертаючи увагу на вимову означеного та неозначеного артиклів і злитність читання артикля із наступним словом:

а)

the { [ðə] – the farm, the bag, the plan, the hat, the box, the table, the map,
[ði] – the end, the egg, the arm, the apple, the old book, the ice-cream,
a [ə] – a farm, a bag, a plan, a hat, a book, a box, a table, a pen, a notebook,
an [ən] – an end, an egg, an apple, an engineer, an economist, an old book;

б)

this hat, that hat, that pen, this plan, that plan, in the box, on the arm, on the farm, on that farm, on this farm, from this farm, there is, there are, this is, that is.

3. Прочитайте слова, звертаючи увагу на вимову буквосполучень *wh*, *ee*, *ew*, *oo*:

wh { [h] – who [hu:], whom [hu:m], whose [hu:z], whole [houl];
[w] – what [wɒt], which [witʃ], whether [ˈweðə], when [wen], wheat [wi:t];
ee [i:] – meet, feet, see, deep, keep, keen, been, breed, feed;

ea { [i:] – please, tea, read, meat, heat, sea, mean, speak, deal, cheap, lead, leaf;
[e] – head, dead, read, bread, death, measure, weather;

ew [ju:] – new, few, dew, news, pew;

oo [u] – book, look, good, hook, cook,

oo [u:] – moon, boom, soon, room.

Лабораторна робота II

1. Прочитайте нижчеподані слова і словосполучення та перекладіть їх.

- a plan, a bag, a hat, a name, a farm, a pen, a pencil, a table, a box, a book, a match, a desk, a wall, a window, a dog, a house, a carpet, a pig, a bin, a week, a day, a case;
- Mike, Pete, Ann, Kate, Kyiv, India, Great Britain, Ukraine;
- black, red, big, old, new, good, run, bad, nice, hook, glad, sad, far, please, very, but;
- to be, to meet, to take, to make, to like, to spell, to be glad, to be sad, to be late, to be in time, to be polite, to read, to keep, to feed, to measure, to see, to clean, to lead.

Лабораторна робота III

1. Прочитайте словосполучення та речення. Перекладіть їх.

- my plan, my bag, my hat, his farm, his name, his table, her pen, her pencil, her box, our table, our plan, your name, your hat, your time, its work, its power;
- I am late. Ann is not late. She is in time. Ann and Kate are not late. They are in time. We are glad to meet Pete. You are not late, Pete. He is not late.

2. Прочитайте речення, звертаючи увагу на фразовий наголос та інтонацію. Речення перекладіть.

- This is my bag. My bag is black. My bag is on the table. This is my pen. My pen is red. My red pen is in the box. This is his plan. His plan is good. It is new.
- This is not my bag. My bag is not red. It is black. This is not my pen. My pen is not old. It is new.
- Is this his table? Yes, it is. Is his table good? Yes, it is. His table is good. Is Ann on the farm? No, she is not. Ann is not on the farm. Are they on the farm? Yes, they are. They are on the farm. Are we late? Yes, you are. You are very late.
- What is this? This is our plan. What is your name? My name is Ann. What is his name? His name is Mike.

3 Прочитайте та перекладіть речення:

1. What is this? It's a room.

2. Is this a big or a small room? It's a small room.

3. What kind of books are these?

4. These are old thick books.

5. What kind of notebooks are those?

6. These are new thin notebooks.

7. What colour is the door? It's white.

8. Is the book on the shelf? No, it is not.

9. Open the window and close the door, please.

10. Open the box and take the red pencils.

11. Close your books and notebooks.

12. This is chalk. It is on the blackboard.

13. These are tables and chairs. They are new.

14. This is a floor. It's clean.

Lesson 4

Вказівні займенники *this, these, that, those*.

Знайомство.

1. Вказівні займенники **this** (*цей, ця, це*), **these** (*ці*), **that** (*той, та, те*), **those** (*ті*) можуть виконувати в реченні дві функції: означення і підмета. Виконуючи роль означення, займенники стоять перед іменником і перекладаються *цей, ця, це, ці, той, та, те, ті*. Виконуючи роль підмета, займенники стоять перед присудком і перекладаються *це* або *те*. **This** book is new. (**this** – означення) – **Ця** книга – нова. **This** is a new book (**this** – присудок) – **Це** – нова книга.
2. Знайомство: **This is Kate**. – (Познайомтесь,) це Катя. **Meet Pete**. – Познайомтесь з Петром. **What is your name?** – Як вас звати? Як ваше ім'я (прізвище)?

Лабораторна робота I

1. Прочитайте тексти та перекладіть їх.

- This is my bag. This is my pen. This is my pencil. This is my book. This is my table.
My bag is black. My pen is red. My pen and my pencil are on the table. The table is big.
- This is not my hat. My hat is not black. My hat is not old. This is not my hat.
This is his desk. His desk is new. His desk is not black. His desk is yellow. His desk is not old.
- This is Kate. She is from Kyiv. Kate is not late. Mike, meet Kate. She is nice. She is clever and pleasant. Pete is late. This is bad. He is not in time. He is sad. Kate, meet Pete. I'm glad to meet Pete and Mike.
- Is that his bag? No, it isn't. His bag is old and black. His bag is not on the table. It is on the desk. Her bag is new. Her bag is not on the desk. Her bag is big.
- What is this? This is an old plan. Ann, take a pen and make a new plan. Make the plan in time, please. Your plan is good.
- This is our farm. It is not very big. It is a good farm. It is not far from Kyiv.

Лабораторна робота II

1. Прочитайте діалог:

A: Hello, my name is Kate. What's your name?

B: Ann.

A: Where are you from, Ann?

B: I'm from New York.

2. Вставте в діалог пропущені слова.

A: Hello, my _____ is Peter. What's _____ name?

B: Mike.

A: _____ are you from, Mike?

B: _____ from Kyiv. Where _____ you from?

A: _____ Vinnytsia.

Дієслово *бути* в простому теперішньому часі (*Present Simple*)

	О д н и н а	
Ствердження	Питання	Заперечення
I am [æm] he } she } is [iz] it }	Am I ...? Is { he... ? she... ? it... ?	I am not he } she } is not it }
we } you } are [a:] they }	М н о ж и н а Are { we... ? you... ? they... ?	we } you } are not they }

- дієслово **to be** відповідає в українській мові дієсловам *бути, знаходитись*;
- дієслово **to be** в теперішньому часі на українську мову часто не перекладається:

He **is** in Kyiv. Він в Києві.;

- утворюючи п и т а л ь н е речення ми переносимо дієслово і ставимо його перед підметом:

Is he in Kyiv? Він в Києві?;

- з а п е р е ч н е речення утворюється за допомогою заперечення, яке слідує за дієсловом в особовій формі:

He **is not** in Kyiv. Він не в Києві.

Коротка с т в е р д ж у в а л ь н а відповідь складається зі слова **Yes** + відповідний особовий займенник + дієслово **to be** в особовій формі:

Is he in Kyiv? **Yes, he is.** **Is** this your book? **Yes, it is.**

Коротка з а п е р е ч н а відповідь складається зі слова **No** + особовий займенник + дієслово **to be** в особовій формі + заперечення **not**:

Is she late? **No, she is not.** **Are** they late? **No, they are not.**

В розмовній мові часто вживаються злиті форми дієслова **to be** з запереченням: *isn't* [iznt] замість *is not*, *aren't* [a:nt] замість *are not*, *I'm* [aim] замість *I am*.

Тренувальні вправи

1. Користуючись таблицею, складіть з кожним особовим займенником по три речення: стверджувальних, заперечних, питальних.

I		in the box.
He		in Kyiv.
She	am (not)	on the farm.
It	is (not)	on the table.
We	are (not)	glad.
You		sad.
They		late.
		in time.

2. Напишіть речення, вживаючи необхідну форму дієслова *to be*.

1. I (am, is, are) glad to meet you.

2. She (am, is, are) very old.

3. He (am, is, are) not very old.

4. We (am, is, are) late.

5. That (am, is, are) bad.

6. Ann and Pete (am, is, are) not late.

7. My pen and my pencil (am, is, are) in my bag.

8. (Am, is, are) this name nice?

9. (Am, is, are) they in Kyiv?

3. Перекладіть речення англійською мовою.

1. Моє прізвище Шевченко. Його прізвище Швець.

2. Як вас звати? Назвіть своє ім'я по буквах.

3. Познайомтеся з Катею.

4. Візьміть мою ручку, будь ласка.

5. Складіть новий план.

6. Ми в Києві. Він в Лондоні.

7. Вона на фермі.

8. Катя в Лондоні, вона не в Києві.

9. Вона дуже далеко від Києва.

4. Закінчить речення за зразком.

Зразок: This bag is not old, *it is new*.

1. My pen is not good, _____.

2. Pete is not late, _____.

3. Ann is not glad, _____.

4. Ann and Kate are not in time, _____.

5. Знайдіть межі слів. Прочитайте наступні речення.

1. His old bag is on the table. _____

2. Are they glad to meet Ann? _____

6. Складіть речення з даних слів:

1. My, table, is, bag, on, the.

2. Ann, late, Pete, are.

3. This, Kyiv, farm is, from, far.

4. I, late, am?

5. Pete, take, pen, my, please.

7. Вставте прикметники з довідки як означення до іменників.

black	red	nice	bad	old	new	big	good
-------	-----	------	-----	-----	-----	-----	------

1. This is my plan. _____

2. My bag is on the table. _____

3. This hat is not nice. _____

3. His hat is in his bag. _____
4. This farm is far from our farm. _____
5. "Ann" is a name. _____
6. The book is in my bag. _____

8. Перекладіть речення, користуючись словами з таблиці.

1. Їх фермерське господарство далеко від Вінниці, а наше господарство не дуже далеко.

2. Цей стіл старий, а той стіл новий.

3. Його план поганий, а мій план хороший.

4. Її ім'я гарне, а моє ім'я не дуже гарне.

5. Цей стіл великий, а той стіл не дуже великий.

6. Моя сумка нова, а його сумка стара.

This	plan	is (not) (very)	big
That	farm		black
My	table		bad
His	hat		good
Her	name		nice
Our	bag		old
Their	box		new
Your	pen		red
	pencil		far from Vinnytsia
			on the table

9. Перекладіть письмово мікродіалоги. Вивчіть та відтворіть їх з партнером.

- - Це ваш план?

- Так, це мій новий план.

- Це дуже добрий план.

- - Це її сумка?

- Ні, це моя сумка, її сумка на тому столі.

- - Він не спізнився. А вона спізнилася?

- Ні, вона не спізнилася.

- Це добре. Він радий, що вона не спізнилася.

- - Як її звати?

- Її звати Катя.

- Вона з Києва?

- Ні, вона не з Києва. Вона з нашого села.

- Ваше село велике?

- Так, наше село велике та гарне.

- _____

- - Ваше прізвище Кравець?

- Ні, моє прізвище Кравчук.

- - Познайомтеся з Ганною Іванчук.

- Як вас звати? Назвіть своє ім'я по буквах, будь ласка.

- Мені подобається ваше ім'я. Ганна – гарне ім'я.

Lesson 5

**Множина іменників. Присвійний відмінок і прийменник *of*.
Читання голосних букв перед *re*. Читання буквосполучень *ng, nk, igh, ow, our*. Читання багатоскладових слів.**

Множина іменників: 1. Більшість англійських іменників у множині мають закінчення *-s*, яке вимовляється [s] після глухих приголосних і [z] після дзвінких приголосних і голосних : maps [mæps] – *мапи*, pens [penz] – *ручки*.

2. Іменники, що закінчуються на – *o, s, x, ss, ch, sh* утворюють множину шляхом додавання закінчення – *es* до форми однини; закінчення – *es* читається [iz]: boxes [ˈbɒksɪz] – *коробки*; matches [ˈmætʃɪz] *сірники*.

3. До іменників, що закінчуються в однині на *-y*, якій передують приголосна, додається у множині закінчення *-es*, причому буква *y* змінюється на *i*: libraries – бібліотеки. Якщо перед *y* стоїть голосна буква, то *y* не змінюється day – *дні*.

4. Деякі іменники зберегли стародавню англійську форму утворення множини:

man [mæn] *чоловік* – men [men] *чоловіки, люди*

woman [ˈwʊmən] *жінка* – women [ˈwɪmɪn] *жінки*

child [tʃaɪld] *дитина* – children [ˈtʃɪldrən] *діти*

Test I

1. Який іменник утворює множину не за загальним правилом?
 - a. bag
 - б. plan
 - в. woman
 - г. name
2. В якому іменнику при утворенні множини буква *y* змінюється на *i*?
 - a. toy
 - б. fly
 - в. day
3. В якому іменнику закінчення *-s* читається як [z]?
 - a. books
 - б. students
 - в. friends
 - г. biologists
4. Який іменник утворює множину за допомогою закінчення *-es*?
 - a. pen
 - б. room
 - в. shop
 - г. match

5. В якому реченні вказівний займенник вживається в множині?

- a. This is a farm.
- б. These plans are old.
- в. That pencil is bad.

Присвійний відмінок та прийменник *of*. Присвійний відмінок – форма родового відмінку, що збереглася в сучасній англійській мові. Присвійний відмінок виражає приналежність. Ця форма зазвичай вживається з іменниками, що означають живі предмети, і служить означенням до іншого іменника. Іменники в присвійному відмінку вживаються перед означуваними іменниками і мають закінчення ‘s (апостроф s) в однині і просто апостроф в множині:

Pete’s pen. – Ручка Петра. **Students books.** – Книжки студентів.

Присвійний відмінок відповідає родовому відмінку і може бути утворений за допомогою іменника з прийменником *of*, який вживається перед іменником. Іменник з прийменником *of* стоїть після означуваного іменника:

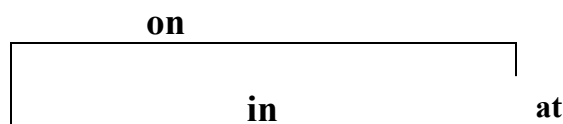
Is this the plan **of your farm**?

Is this your **farm’s plan**?

} Це план вашого господарства?

Прийменники. Прийменники в реченні виражають різноманітні відносини – часові, просторові ті ін.

Прийменники для означення місця

in – в, у (всередині)

on – на (на поверхні)

at – біля, близько і в, на, коли вказується місце, де відбувається якийсь процес: **at the**

conference – на конференції, **at the university** – в університеті (на заняттях).

to – до, у напрямку до

Правила читання

Читання голосних перед *re*.

are [ɛə] – rare, care, pre`pare

ere [iə] – here, mere, se`vere

ire [aiə] – fire, wire, sire

ure [juə] – pure, cure, en`dure

ore [ɔ] – more, store, be`fore

Читання буквосполучень *ng, nk, igh, ow, our*. Сполучення *ng* читається як один носовий звук [ŋ]. Задня частина язика замикається з м’яким піднебінням і

повітря іде через ніс. В українській мові подібного звуку немає. Слід пам'ятати, що він відрізняється від звуку [n]: **ring** [riŋ]. Сполучення **nk** читається як [ŋk]: **bank** [bæŋk].

igh [ai] – **high, light, night**

ow [ou] – **snow** (в кінці слова); [au] – **brown** (в середині слова)

З а п а м ' я т а й т е ! **Now** [nau] – *зараз*, **how** [hau] – *як*, **plow** [plau] – *орати*;

our [auə] – **sour, flour, our**.

Читання багатоскладових слів. В англійській мові наголос у більшості двоскладових слів падає на перший склад. В транскрипції наголос ставиться перед наголошеним складом.

В багатоскладових словах наголос зазвичай падає на третій від кінця склад. У ненаголошеному складі голосні **a, o, u** читаються як нейтральний звук [ə], а голосні **e, i, y** - як звук [i]. Буква **y** в кінці багатоскладових слів читається [i]: **apart** [ə`pa:t], **before** [bi`fɔ], **party** [pa:ti].

Лабораторна робота 1

1. Прочитайте слова, звертаючи увагу на читання голосних букв перед *re*:

fire, wire, sire, spare, glare, stare, cure, pure, here, sin`cere, mare, bare, tire.

2. Прочитайте слова, звертаючи увагу на читання буквосполучень:

song, long, king, hang, think, ink, link, thing;
sea, mean, weak, read, tea, head, dead, ready;
light, bright, high, night, flight;
snow, show, grow, low, now, how, plow;
our, flour, sour.

3. Прочитайте нижчеподані багатоскладові слова та перекладіть їх за допомогою словника:

lesson, symbol, pencil, factory, family, distance, party, library, constant, academy.

4. Прочитайте слова, звертаючи увагу на читання голосних.

name, bag, lamp, pale, arm, ask, fast;
note, got, short, stop, torn, no, not;
he, pen, verb, ten, her, nerve, term;
time, thick, firm, fine, site, mill, hit;
tube, but, burn, use, much, turn, run, us.

Лабораторна робота 2

1. Прочитайте слова та словосполучення і перекладіть їх:

student: I'm a student; *university*: this is a new university, an old university; *hostel*: a nice hostel; *room*: his room, a new room, the room of the hostel; *large*: a large room, a large hostel; *friend*: she is my friend; *English*: an English lesson, an English book; *library*: a large library, a new library, the library of our University; *good*: a good student, a good pencil; *biology*: I like biology, the book on biology; *interesting*: an interesting book, an interesting lesson; *read*: to read English books; *important*: an important plan, an important meeting.

2. Прочитайте текст, звертаючи увагу на поділ його на смислові групи і логічний наголос слів у реченні. Перекладіть текст.

TEXT

I'm a student of the Agrarian University. My name is Ann. My hostel is not far from the University. It is a big building. The rooms of the hostel are not large but they are comfortable.

Let's go and see our hostel together.

Here we are. This is my room. My table is at the window. My books and notebooks are on the table.

That is my friend's table and those are her books. My friend's name is Kate. She is from Kyiv. Kate is a second-year student. She is at the library now. Our library is very good. The reading rooms of the library are large and light. The library is not far from the hostel.

3. Прочитайте діалоги, перекладіть та вивчіть їх:

Kate: Hello, Ann. Look, here is a new book on biology.

Ann: Whose book is it?

Kate: It is from our library.

Ann: Is it interesting?

Kate: Oh, yes, it is very interesting.

Ann: I'd like to read it too.

Kate: Take and read it, please.

Kate: Pete, here is a new interesting book on biology. Would you like to read it?

Pete: No, thanks. I'm not a biologist. I'm an economist.

Kate: Well, books on economy are interesting too.

Pete: I think both economy and agronomy are very important.

4. Вставте в пропуски потрібні слова та відтворіть діалог:

A: Hello. _____ your name?

B: Suzanne. What's _____ ?

A: My name is John. Where _____ you _____, Suzanne?
B: I _____ from Paris. _____ you from, John?
A: _____ London.

5. Дайте відповіді на запитання про себе:

- a. What's your surname? _____ .
- b. What's your first name? _____ .
- c. Where are you from? _____ .
- d. What's your job? _____ .
- e. What's your address? _____ .
- f. What's your phone number? _____ .
- g. How old are you? _____ .
- h. Are you married? _____ .

Пояснення до тексту та діалогів:

- **Let's go and see** [ˈlets ˈgou ənd ˈsi:] – підемо подивимось;
- **Here we are** [ˈhiə wi: ˈa:] – ось ми й прийшли;
- **a second-year student** [ə ˈsekənd jɪə ˈstju:dənt] – студент другого курсу;
- **Here is ...** [ˈhiər ˈiz] – ось;
- **a book on biology** [ə ˈbuk ɒn baɪ ˈɒlədʒi] – книга з біології;
- **I'd like to** [ˈaɪd ˈlaɪk tə] – я б хотів;
- **Would you like to ...?** [ˈwʊd ju: ˈlaɪk tə] – ви б хотіли ...?

Тренувальні вправи

1. Скажіть, де знаходяться: *ваша сумка, ручки, стіл, книги, кімната, університет, гуртожиток, господарство.*

Зразок: *My bag is on the table.*

2. Використовуючи нижчеподані слова, задайте вашому співрозмовнику питання і довідайтеся, хто його друг за спеціальністю: *doctor, farmer, agronomist, economist, biologist, teacher, businessmen.*

Зразок: *Is he a doctor?*

3. Запитайте вашого товариша (використовуючи нижчеподані слова), чи нова ця книга, цікава, хороша, важлива, з біології, з економіки, з агрономії. Нехай він дасть коротку відповідь (стверджувальну чи заперечну): *interesting, good, important, on biology, on economy, on agronomy.*

Зразок: *A: Is this book new? B: Yes, it is. (No, it isn't.)*

4. Запитайте один одного, кому належить той чи інший предмет (*книга, ручка, зошити, сумка*). Дайте відповідь за зразком:

Зразок: **Whose book is this? – This is Nina's book.**

5. Визначте межі слів, запишіть і прочитайте речення:

1. Takethesepencilandpens.

2. Thisbookisinteresting.

3. Hereisabookonagronomy.

Вправи для самостійної роботи

1. Складіть речення з нижчеподаних слів:

1. Your, friend's, large, room, is?

2. Is, a second-year, Kate, student?

3. Your, is, name, what?

4. This, on, agronomy, a new, is, book.

5. Very, is, the library, University, our, of, large.

6. The hostel, far from, is, the University?

7. Books, interesting, these, are.

8. This, pencil, your, is?

2. Перекладіть речення англійською мовою.

1. Це кімната моєї подруги. Вона велика і світла. Вона знаходиться в гуртожитку університету.

2. Це стіл Катерини. Він не великий. Він біля вікна. Зошити Катерини на столі.

3. Це книга з економіки. Вона цікава. Це книга моєї подруги.

4. Вони зараз в бібліотеці. Наша бібліотека дуже велика. Вона знаходиться недалеко від гуртожитку.

5.- Ваше господарство велике? – Ні.

- Воно далеко від Києва? – Так.

6. Це книга з бібліотеки? – Ні. Це книга Ганни.

3. Вставте в пропуски прийменники з довідки.

in	on	at	to	by	near	with
----	----	----	----	----	------	------

1. _____ summer I play tennis _____ Sundays.
2. We always go _____ London _____ train.
3. The train arrives _____ Rome _____ 4pm.
4. Mr. Butt arrives school _____ 8.15 am.
5. I want to stay _____ this evening. What's _____ TV.
6. He likes playing football _____ his sons _____ weekends.
7. They live _____ a village _____ sea.

Lesson 6
Контрольні вправи

1. Заповніть пропуски в реченнях відповідними особовими займенниками в називному відмінку:

1. This is Pete's room. _____ is nice.
2. These are his books. _____ are interesting.
3. This is Ann. _____ is my friend.
4. Ann and Kate are students. _____ are students.
5. Are _____ an economist? Yes, _____ am.
6. My friend is an agronomist. _____ on the farm now.

2. Перекладіть речення. Скажіть, показником якої граматичної категорії (множина іменника чи присвійний відмінок) є кінцева буква у виділених словах:

1. These **rooms** are very nice.
2. **Ann's** friend is on the farm now.
3. The **student's books** are on the table.
4. **Kate's friends** are **students**.
5. The **pencils** are in **John's** bag.
6. These are their new **plans**.
7. My **father's** farm is far from the town.
8. His **friend's** name is Pete.

3. Напишіть за зразком про своїх друзів.

З р а з о к : He's Ivan Shvets.
He's from Vinnytsia.
He is a worker.
He is eighteen.

4. Напишіть повні форми дієслова *to be*.

З р а з о к : I'm a student. I **am** a student.

1. What's your name? _____
2. My name's Peter. _____
3. She's married. _____
4. They're from Italy. _____
5. I'm seventeen. _____
6. He's a doctor. _____
7. You're French. _____
8. We're students. _____

5. Вставте присвійні займенник *my, your, his* або *her* в пропуски.

1. Hello. _____ name's Jenny.
2. "What's _____ name?" – "Elizabeth"
3. I have a son. _____ name is David.
4. What's _____ name?
5. Marie is from France. _____ flat is in Paris.
6. Is Catherine _____ sister?
7. _____ name is James Baker.
8. Ann, this is _____ brother, Dick.

6. Перекладіть речення, користуючись словами з таблиці.

1. Він агроном. _____
2. Вона студентка. _____
3. Я не економіст. _____
4. Ви студенти? _____
5. Вони в кімнаті. _____
6. Катя – моя подруга. _____
7. Вона економіст? _____
8. Катя в бібліотеці? _____

Kate		an economist
He	am	in the room
She	is (not)	students (a student)
I	are	an agronomist
You		my friend
They		at the library

7. Доповніть речення, користуючись словами з таблиці.

З р а з о к : A Cadillac is **an American car**.

	international	camera
	French	city
	Swiss	university
a	English	language
an	Japanese	car
	German	watch
	Italian	drink

8. Дайте відповіді на запитання про себе.

1. What's your name?

2. What's your first name?

3. Where are you from?

4. What's your job?

5. What's your address?

6. What's your phone number?

7. How old are you?

8. Are you married?

9. Вивчіть англійські числівники.

1 one [wʌn]	21 twenty-one [ˈtwenti wʌn]
2 two [tu:]	22 twenty-two [ˈtwenti tu:]
3 three [θri:]	23 twenty-three [ˈtwenti θri:]
4 four [fɔ:]	24 twenty-four [ˈtwenti fɔ:]
5 five [faiv]	25 twenty-five [ˈtwenti faiv]
6 six [siks]	26 twenty-six [ˈtwenti siks]
7 seven [ˈsev(ə)n]	27 twenty-seven [ˈtwenti sev(ə)n]
8 eight [eit]	28 twenty-eight [ˈtwenti eit]
9 nine [nain]	29 twenty-nine [ˈtwenti nain]
10 ten [ten]	30 thirty [ˈθɜ:ti]
11 eleven [iˈlev(ə)n]	31 thirty-one [ˈθɜ:ti wʌn]
12 twelve [twelv]	40 forty [ˈfɔ:ti]
13 thirteen [θɜ:ˈti:n]	50 fifty [ˈfifti]
14 fourteen [fɔ:ˈti:n]	60 sixty [ˈsiksɪ]
15 fifteen [fifˈti:n]	70 seventy [ˈsev(ə)nti]
16 sixteen [siksˈti:n]	80 eighty [ˈeiti]
17 seventeen [sev(ə)nˈti:n]	90 ninety [ˈnainti]
18 eighteen [eiˈti:n]	100 one hundred [wʌn ˈhʌndrɪd]
19 nineteen [nainˈti:n]	1000 one thousand [wʌn ˈθaʊz(ə)nd]
20 twenty [ˈtwenti]	

10. Підберіть відповідні позначення чисел цифрами і словами.

17	twenty-one	83	ninety-two	12	thirty-five	
79	sixty-eight	25	fourteen	forty	52	
80	eighteen	92	seventeen	seventy-nine		
15	21					
eighty	35	40	fifteen	61	eighty-three	68
fifty-two						
twenty-five	twelve	14	18	sixty-one		

11. Виправте речення.

З р а з о к : Chile is in Europe. *Chile is not in Europe. It's in South America.*

1. The US President is English.

2. The sun is cold.

3. The day after Saturday is Monday.

4 Milk is green.

5. You're English.

6. We are in a Ukrainian class.

7. Rolls-Royce cars are cheap.

12. Напишіть короткі відповіді.

З р а з о к : Are you English? *No, I'm not.*

Are you a student? *Yes, I am.*

1. Is your teacher married? _____

2. Is it Friday today? _____

3. Is English difficult? _____

4. Are you hot? _____

5. Are you at school? _____

6. Are your parents at home? _____

13. Напишіть скорочену форму дієслова *to be*.

З р а з о к : Italy **is** in Europe. *Italy's in Europe.*

1. It is not Sunday today. _____
2. I am not married. _____
3. Where is the newspaper? _____
4. They are not from Oxford. _____
5. We are at work. _____
6. You are a student. _____

14. Напишіть повну форму дієслова *to be*.

З р а з о к : They're Italian. *They are Italian.*

1. You're not old. _____
2. My flat's in the centre. _____
3. It isn't very big. _____
4. I'm on holiday. _____
5. They're at work. _____
6. We aren't rich. _____

15. Напишіть *P*, якщо 's = присвійний відмінок і *is* якщо 's = is .

З р а з о к : John's car is new. *P* It's a Mercedes. *is*

1. It's cold today. _____
2. Jane's a doctor. _____
3. Jane's husband is thirty-five. _____
4. My father's on the farm now. _____
5. My father's house is very nice. _____
6. My daughter's school is very good. _____
7. Peter's a teacher. _____
8. Peter's school is in the town centre. _____

16. Напишіть множину іменників.

a car _____	f address _____
b glass _____	g person _____
c dictionary _____	h key _____
d woman _____	i sandwich _____
e family _____	j baby _____

Lesson 7

Дієслово *to have* в простому теперішньому часі. Іменники в функції означення.

Читання буквосполучень *ou, al+* приголосна, *alk, ie, wor, ou, oi, er*.
Суфікси *-ment, -teen, -al, -ty, -ly, -er*.

Дієслово *to have* [hæv] означає «мати, володіти». Речення з дієсловом *to have* відповідають неозначено-особовим зворотам *у мене є, у нього є* та ін.

I **have** an English book. У мене є англійська книга.

Дієслово *to have* в простому теперішньому часі має дві форми: *has* [hæz] для 3-ї особи однини і *have* для решти осіб однини і множини:

О д н и н а	М н о ж и н а
I have a friend	We have a friend
He has a friend	You have a friend
She has a friend	They have a friend

В сучасній англійській мові часто замість *have* вживається вираз *have got*. Отже, ми можемо сказати:

We have got a new car.	We have a new car.
Ann has got two sisters.	Ann has two sisters.

В питальних і заперечних реченнях можливі три форми:

Have you got any money?	I haven't got any money
Do you have any money?	I do not have any money.
Have you any money?	I haven't any money.

Has she got a car?	She hasn't got a car.
Does she have a car?	She does not have a car.
Has she a car?	She hasn't a car.

Заперечна частка *not* може утворювати зливу форму з дієсловом *have*: *have not = haven't*,
has not = hasn't.

Повні заперечні речення будуються, як правило, за допомогою заперечного займенника *no*, який виключає вживання артикля перед іменником, що заперечується:

I **have no** pencil. He **has no** English lesson.

Але, якщо перед іменником, що заперечується стоїть займенник або числівник, то вживається заперечна частка *not*:

I **have not** this book. She **has not** two sisters.

Have (але не *have got*) вживається в багатьох виразах, наприклад:

have { breakfast / dinner / a cup of coffee / a cigarette etc.
a bath / a shower / a swim / a rest / a party / a holiday / a nice time etc.
an accident / an experience / a dream etc.
a look (at something) / a chat (with smb.)
a baby (народити дитину)
difficulty / trouble / fun

В таких виразах питальна та заперечна форми утворюються за допомогою **do do not, does not** (скорочена форма **don't, doesn't**):

I **don't** usually **have** a big breakfast

What time **does** Ann **have** lunch?

Test I

1. Яке дієслово слід вжити в реченні: 'We _____ a good time.'?

- a. have got
- б. have
- в. has
- г. to have

2. В якому реченні слід вжити *has*?

- a. We _____ a nice room.
- б. I _____ a nice room.
- в. He _____ a nice room.
- г. They _____ a nice room.

3. В яких реченнях слід вжити *have*?

- a. They _____ a nice plan.
- б. She _____ a good map.
- в. _____ you a new book?

4. Яку заперечення слід вжити в реченні: 'She has _____ car.'?

- a. not
- б. no

5. В яких реченнях слід вжити заперечення *not*?

- a. We have _____ this house.
- б. We have _____ new house.
- в. We have _____ their house.

Правила читання

ou [au] – out, house, found, cloud, mouth;

al + приголосна [ɔ:l] – all, ball, fall, small, salt, also, alter;

alk [ɔ:k] – chalk, talk, stalk, walk;

ie [i:] – field, piece, yield, believe, relieve;

wor [wə:] – work, word, world, worm, worse;

oy,oi [ɔi] – boy, soil, oil, noise, toy;

er,or [ə] (*в кінці слів*) – `winter, `sister, `summer, `paper, `keeper, `number, `doctor.

Суфікси *-ment, -teen, -ty, -al, -ly, -er, -or*

Суфікс **-ment** [ˈmɛnt] утворює іменники: develop – development, amuse – amusement;

Суфікс **-teen** [ˈti:n] утворює числівники від 13 до 19: thirteen, fourteen, fifteen, sixteen, eighteen;

Суфікс **-ty** [ti] утворює числівники, що означають десятки: twenty, thirty, forty, fifty, sixty;

Суфікс **-al** [əl] утворює прикметники: centre – central, economic – economical, industry – industrial;

Суфікс **-ly** [li] утворює прислівники: short – shortly, easy – easily, usual – usually, high – highly;

Суфікси **-er, -or** [ə] утворює іменники, що означають професії або рід діяльності: teach – teacher, farm – farmer, audit – auditor.

Іменники в функції означення

Іменник може служити означенням до іншого іменника без будь якої зміни своєї форми. Такий іменник перекладається на українську мову прикметником або іменником в одному з непрямих відмінків: **beet** sugar – *буряковий* цукор, **sugar** beet – *цукровий* буряк, **town** centre – *центр* міста.

В багатьох випадках іменнику передуює не один, а два або більше іменників в функції означення. В такому ряду (ми будемо називати його «ланцюжком») останній іменник є основним, з нього, як правило, слід починати переклад:

beet sugar **production** – *виробництво* бурякового цукру;

sugar beet **production** – *виробництво* (вирощування) цукрового буряку;

town development **plan** – *план розвитку* міста

Лабораторна робота 1

1. Прочитайте слова:

a) bound, moist, member, safely, thirteen, work, shipment, proper, properly, sound, apartment, field, teacher, personally, house, tall, chief, wall, walk, soil, sixteen;

b) food, hope, luck, town, spare, bone, march, worker, speak, sharp, stall, toy, hire, round, false, rise, cure, race, short, bird, germ, peace, bite, bid, mere, digger, feel,

bread, bred, piece, cut, cute, boss, page, check, middle, wish, swing, number, small, snow, strong, high, letter.

2. Прочитайте слова та словосполучення та перекладіть їх українською мовою.

family – my family, his family, a large family, Kate’s family; *busy* – a busy student; *father* – her father, my friend’s father; *mother* – my mother, Ann’s mother; *man* – a good man, a very busy man; *work* – their very important work, very interesting work; *spring* – the spring of that year, a very nice spring; *summer* – a good summer, a bad summer; *fall* – in the fall, to be busy in the fall; *same* – the same building, the same university, the same student; *parents* – my parents, her parents this student’s parents; *small* – a small farm, a small room, a small family; *apartment* – a large and comfortable apartment, a light apartment; *house* – this new house, that old house, small and large houses; *town* – their town, a nice town; *village* – a small nice village; *all* – all the students, all our friends, all nice buildings; *children* – her nice children, their children; *boy* – a nice boy, a big boy, his friend’s boy; *girl* – a nice girl; *wife* – his wife, that man’s wife; *teacher* – a good teacher, a teacher of biology; *school* – a school teacher, a big and light school; *department* – the agronomy department, the economy department, five departments; *like* – like his father, like my mother; *letter* – a letter from my father, an interesting letter; *many* – many books, many students; *much* – much light, much work, *agriculture* – a book on agriculture, agriculture of the region, organic agriculture.

3. Прочитайте та перекладіть текст.

MY FAMILY

My family is rather large. I have father, mother, one sister and one brother. Our grandparents also live with us.

My father is an agronomist on a big farm. He is a very busy man. He has much work to do in spring, in summer and in the fall. My father is forty-nine years old.

My mother is forty seven. She is an economist on the same farm. My parents are fond of their work.

My elder brother is an engineer. He is twenty six. He is married and has a son. My brother’s wife is a school teacher. She teaches biology.

My younger sister is a school girl. She is fond of mathematic and languages. She is going to become an economist like her mother.

I am a first year student of the Agrarian University. I study at the economic department and is going to become a manager at a modern agricultural enterprise.

Our family live in a big house with all modern conveniences. Our house is in the centre of a picturesque village. We are always glad to meet together and discuss our matters and plans for future.

Пояснення до тексту:

- **My father is forty-nine** – Моєму батькові 49 років.

- **to be fond of** – дуже любити
- **to be going to** – збиратися, хотіти (*щось зробити*)
- **agricultural enterprise** – сільськогосподарське підприємство
- **picturesque** [ˈpɪktʃəˈresk] **village** – мальовниче село
- **modern conveniences** [kənˈviːnjənsɪz] – сучасні зручності

4. Прочитайте речення та перекладіть їх українською мовою.

1. I have a large family.

2. My friend has a boy and two girls.

3. I have many friends at the University.

4. My parents have a nice house in a village not far from Vinnytsia.

5. My father is a very busy man.

6. I am a student of the Economy Department.

7. We have a nice room in the hostel.

8. Does your friend have a family? – Yes, he does.

9. Does he have many children? – No, he doesn't. He has two children.

10. They are not in town in summer.

11. They have much work in spring, in summer and in the fall.

12. This is our University teacher of English.

13. All our students are in the library now.

14. This is a letter from my mother.

Тренувальні вправи

1. Складіть речення за зразком:

З р а з о к: Book – table *The **book** is on the **table**.*

1. student – window

2. my sister – school

3. house – lake

4. children – home

5. parents – farm

2. Виразіть згоду із твердженнями:

З п а з о к: Your brother has a family. *Yes, he has a family.*

1. You have a sister.

2. Your sister is a student.

3. You are students.

4. You are a student.

5. You have much work now.

6. You have many friends at the University.

7. Your friend is at a party.

3. Виразіть незгоду із твердженнями.

З п а з о к: You have a family. *No, I have no family.*

1. Your father is old.

2. Your parents have a small house.

3. You're a worker.

4. Your friend has a new book on agriculture.

6. This room is very big.

7. Your hostel is far from your University.

8. Your brother has five boys.

9. Your friend is at home now.

10. You have ten cars.

4. Скажіть, що дане твердження до вас не відноситься.

З п а з о к: Mike is an agronomist. *I am not an agronomist.*

1. My friend has a family.

2. Ann has two sisters.

3. Nina is an economist.

4. This student is married.

5. Kate has many friends.

6. Olga's hostel is far from the University.

7. Oleg's friends have much work to do.

5. Розпитайте вашого товариша про його сім'ю і друзів, використовуючи нижчеподані слова та словосполучення:

а) to have, a family, mother, father, a sister, a brother, an elder (younger) sister, an elder (younger) brother, a friend, many friends at the university, children, a boy, a girl, much work, to be married, to be busy, to be going to, to be fond of, like;

б) What is your (his, her) name? How old are you? How old is he (she)? What does he (she) do?

Lesson 8

Числівники. Дати. Години. Прийменники.

Числівники від 100: В складених числівниках від 100 перед десятками, а якщо їх немає, то перед одиницями ставиться сполучник **and**: 375 – three hundred [ˈhʌndrɪd] **and** seventy-five, 608 – six hundred **and** eight, 2941 – two thousand [ˈθaʊz(ə)nd] nine hundred **and** forty-one. Ми не ставимо слова **hundred i thousand** в множину: two hundred, five thousand.

Порядкові числівники утворюються від відповідних кількісних числівників за допомогою додавання суфікса **th** [θ] seven – **seventh** сьомий, sixteen – **sixteenth** шістнадцятий, twenty-four – **twenty-fourth** двадцять четвертий.

В и н я т к а м и є такі числівники:

one - **first** перший

two – **second** другий

three – **third** третій

five – **fifth** п'ятий

Цифри, що означають роки, читаються, як правило, таким чином:

1915 – nineteen fifteen

1930 – nineteen thirty

але

1900 – nineteen hundred

1905 – nineteen oh [ou] five

1864 – eighteen sixty-four

1789 – seventeen eighty nine

1807 – eighteen oh [ou] seven

2008 – two thousand and eight

Дати ми пишемо і читаємо так:

January, 1 – It is **the first of** January (today).

October, 12 – I left Kyiv for the US **on the twelfth of** October.

17th century – It happened **in the seventeenth** century.

Слово «р і к» в англійській мові не вживається: у **2008 році** – *in two thousand and eight*.

Test I

1. Підберіть відповідні позначення чисел цифрами і словами.

945 three hundred and ten

five hundred and ninety

800

four hundred and seventy-one
three

999

115

six hundred and

four hundred and twenty five

144

508

eight hundred and sixty-two

238 734 nine hundred and forty-five six hundred and sixteen

590 one hundred and fifteen 616 603 310 nine hundred and ninety-nine

eight hundred one hundred and forty-four 862 five hundred and eight

425 two hundred and thirty-eight 471 seven hundred and thirty-four

2. Назвіть англійською мовою:

а) кількісні числівники: 11, 12, 13, 15, 19, 28, 33, 54, 70, 82, 140, 261, 795, 800, 1000, 4346, 350, 427, 7040, 1002, 63, 196, 9911, 115501, 20, 10032, 999, 1592, 1001, 12342, 1191, 529, 3281, 80, 6238;

б) порядкові числівники: 1-й, 2-й, 3-й, 4-й, 5-й 1-й, 11-й, 1-й, 1-й, 19-й, 28-й, 4-й, 139-й, 157-й, 4234-й 789-й, 1222-й, 193-й, 421-й, 2425-й, 426-й, 17-й, 354-й, 726-й;

в) роки: у 1922 році, у 1917 році, у 1945 році, у 1799 році, у 1965 році, у 1980 році, у 2001 році, 1907 році, у 1806 році, у 2008 році, у 2010 році, у 1629 році, у 1999 році, у 2005 році, у 2000 році;

г) дати: 18 листопада 1998 року, 1 березня 2007 року, 22 липня 2000 року, 19 лютого 1924 року, 3 травня 1629 року, в 19 сторіччі, 27 вересня 1888 року, 4 грудня 2006 року, 1 січня 2011 року, 16 квітня 1976 року, 31 серпня 1356 року, 19 червня 1965 року, 30 жовтня 1989 року, в 20 сторіччі, в 21 сторіччі.

Лабораторна робота 1

1. Прочитайте слова та словосполучення і перекладіть їх українською мовою:

University –study at the University, enter the University; *weekends* – at weekends, spend weekends, go out on weekends; *subject* – different subjects, difficult subjects, favourite subjects; *to live* –live in a town, live in a village, live in the hostel; *to go* –go by bus, go by car, go on foot, go to the cinema, go for a walk; *to be interested in* –be interested in sport, be interested in Computer Study, *to speak* – speak German, speak English, speak Ukrainian; *student* – be a student, many students, best student, student of the University; *be born* – was born in 1990, was born on the 3rd of October 1991, was born in a small town, was born in a village; I'm eighteen. My friend is 22. His sister is 31. Her brother was born in 1990. He is 25. We like to go out on weekends. On weekdays we often go to the library. I live in a small town with my parents. Where

do you live? Are you fond of Mathematics? I'm fond of studying languages. I like playing tennis and football.

1. Прочитайте та перекладіть речення українською мовою:

1. I am seventeen years old.

2. I can speak Ukrainian and English.

3. Sometimes we go for a walk.

4. I live in Vinnytsia.

5. My favourite subjects are Computer Studies and Maths.

6. I like listening to music.

7. I'm fond of playing tennis.

8. My friend is eighteen.

9. I was born in a village not far from Kyiv.

10. I like to play computer games.

About Myself

My name is Nick Shevchuk. I was born in 1990 in a small town and I am seventeen years old.

This year I entered the Agrarian University and I'm a first-year student now. I live in a hostel with three other students from different towns and villages. I go to the University on foot because the hostel is not far from the University.

I speak Ukrainian and I study English at the University. I study many different subjects now – Mathematics, History, Computer Studies, Economics and others. I must study hard to pass my exams well and to make good progress.

Our classes start at 8 o'clock and finishes at 2 o'clock. Then I have dinner and after that my groupmates and I go to the library or do our home task at home.

I'm fond of listening to music and playing sport games – tennis and football. At weekends I go out with my friends. Sometimes we go to the cinema and sometimes we just go for a walk. But once a month I go to visit my parents in my native town. I go there by bus.

Пояснення до тексту:

- **was born** – народитися
- **enter the University** – вступити до університету

- **go on foot** – ходити пішки
- **different subjects** – різні предмети
- **study hard** – вчитися наполегливо
- **groupmate** – одногрупник
- **once a month** – один раз на місяць

Тренувальні вправи

1. Заповніть пропуски дієсловами *to be* чи *to have* у відповідній формі:

1. These _____ small plants.
2. Their room _____ big and light.
3. I _____ a first-year student of the Agrarian University.
4. I _____ a nice room in the hostel.
5. My friend _____ many interesting English books.
6. They _____ farmers.
7. Their farm _____ not far from the town.
8. His brother _____ a worker.
9. He _____ a boy and two girls.
10. My sister _____ a teacher of English at school.
11. She _____ a large family.

2. Перекладіть словосполучення, звертаючи увагу на «ланцюжки» іменників:

farm work, family farm, village house, school year, town house, village centre, University hostel, room temperature, school teacher, academy library, family friend, summer house, this farm experiment, village centre house, a new three-room apartment.

3. Заповніть пропуски в реченнях прийменниками *on, in, at, of, from*. Пригадайте значення словосполучень: *in time, at home, at school, in spring (summer, winter)*:

1. My brother has many friends _____ school.
2. My friend is a student _____ the University.
3. Farmers have much work _____ summer.
4. My sister's table is _____ the window.
5. We always go to Kyiv _____ train.
6. Is your sister _____ home.
7. Have you a new book _____ economy?
8. Take my pen. It is _____ bag.
9. They live _____ a village _____ the sea.
10. My elder sister is a teacher _____ English _____ school.
11. Their village is not far _____ the town.

4. Визначить, які слова із списку б) можуть бути визначеннями до слів у списку а):

а) summer, farm, house, friend, library, room, university, bag, letter, boy, school, teacher,, note-book, hostel, book, children;

б) nice, old, large, new, light, small, agricultural, red, good, interesting, comfortable, the same, black.

5. Складіть речення з нижчеподаних слів:

1. is, my, name, brother's, Boris.

2. a student, the University, you, are, of?

3. your, children, has, friend?

4. no, sister, has, his, elder, family.

5. her, have, big, do, parents, a house?

6. Перекладіть англійською мовою:

1. У вас є сестра? – Так.

2. Вона студентка? – Ні.

3. Її зараз немає вдома, вона в школі.

4. У мого брата є цікава книжка з біології.

5. Будинок його батьків в центрі села.

6. У них багато друзів.

7. Мій друг – студент нашого університету.

8. Скільки вам років? – Мені 19 років.

9. Ви хочете стати агрономом? – Так.

10. Моя сестра дуже любить історію.

11. Вона хоче стати інженером.

12. Її старший брат – економіст.

13. Її молодша сестра заміжня.

14. Вона вчителька англійської мови.

Lesson 9

Неозначені займенники *some, any, no*. Речення з ввідним словом *there*.
Читання буквосполучень *ear, qu, ph*. Читання букви *j*. Суфікси іменників –
tion, -ssion, -sion.

Неозначені займенники *some, any, no* – *кілька, будь-який, якийсь* – часто українською мовою не перекладаються.

Займенник *some* зазвичай вживається у стверджувальних реченнях:

I have **some** interesting books. У мене є *кілька* цікавих книжок (У мене є цікаві

книжки)

He has **some** friends in Kyiv. У нього є *кілька* друзів і Києві (У нього є друзі в

Києві).

Займенник *some* не слід плутати зі словом *same* (*такий же, той же самий*).

Займенник *any* вживається у питальних та заперечних реченнях:

Have you **any** interesting books? У вас є (*якісь*)цікаві книжки?

Has he **any** friends in Kyiv? У нього є друзі в Києві?

В з а п е р е ч н и х реченнях вживається або займенник *any* із запереченням *not* (*not any*), або заперечний займенник *no*:

I have **not any** books. }
I have **no** books. } У мене немає книг.

He has **not any** friends in Kyiv. }
He has **no** friends in Kyiv. } У нього немає друзів в Києві.

Є цілий ряд похідних слів, що утворюються від займенників *some, any, no*:
something [ˈsʌmθɪŋ], *anything* [ˈeniθɪŋ] - *щось, будь-що*, *nothing* [nʌθɪŋ] – *ніщо*,
somebody [ˈsʌmbədi], *anybody* [ˈeniɪbɔdi] – *хтось, будь-хто*, *nobody* [ˈnəʊb(ə)di] –
ніхто та ін.

Test I

1. Який займенник слід вжити у реченні: 'My brother has _____ cars.'?

- a. some
- б. any
- в. no

2. В якому реченні слід вжити займенник *any*?

- a. My friend has not _____ sisters.
- б. I have _____ sister.

3. Який займенник слід вжити в реченні: ‘Has he _____ books on biology?’?

- a. some
- б. any
- в. no

4. В якому реченні слід вжити як займенник *some* так і займенник *no*?

- a. I have _____ good friends at the University.
- б. Have you _____ good friends at the University?

5. Яке англійське речення відповідає українському: ‘У мене є такі ж книги з біології.’?

- a. I have some books on biology.
- б. I have the same books on biology.

Речення з ввідним словом *there*. В реченнях з *there is (there are)* слово *there* є формальним елементом (підметом) і українською мовою не перекладається. В українській мові сполученню *there is (there are)* відповідає переклад *знаходиться, є*. Часто *there is (there are)* в реченні не перекладається.

There is вживається перед іменниками в однині, *there are* – перед іменниками у множині.

There is a book on the table. На моєму столі (є) *книга*.
There are some books on my table. На моєму столі (є) *кілька книг*.

Слід відмітити, що такі речення зазвичай починають перекладатися з обставини місця (з кінця.)

There are some trees *in my garden*. **В моєму садку** є кілька дерев.

Слово *there* не слід плутати із прислівником *there* – *там*, що виконує в реченні роль обставини місця.

There are many students *there*. **Там** багато студентів.

Test II

1. Яку форму дієслова *to be* слід вжити в реченні: 'There _____ two boys and three girls in the room.'?

- a. is
- б. are
- в. be

2. Яку форму дієслова *to be* слід вжити в реченні: 'There _____ a pencil on that table.'?

- a. is
- б. are
- в. be

3. В якому реченні слід вжити *there are*?

- a. У нашому гуртожитку є багато хороших кімнат.
- б. Кімнати нашого гуртожитку хороші.
- в. У студентів старших курсів хороші кімнати у гуртожитку.

4. Яке українське речення відповідає англійському: 'There are English journals on the table'?

- a. Їх англійські журнали знаходяться на столі.
- б. На столі є англійські журнали.
- в. Англійські журнали на столі.

5. В якому реченні вжито еквівалент українського слова *там*?

- a. That is our classroom, there are some students of our group there.
- б. There are some students of our group in the classroom.

В п и т а л ь н и х реченнях дієслово *to be* вживається перед *there*:

Are there many students in the reading room?

В читальному залі багато студентів?

Is there a book on the table?

На столі є книга?

В з а п е р е ч н и х реченнях після дієслова *to be* вживається або *not* (коли перед іменником, що слідує за запереченням стоїть займенник чи числівник) або *no* (в решті випадків):

There **no books** on the table.

На столі *немає* книг.

There are **not any books** on the table.

На столі *немає* книг.

There are **not** five **books** on the table,
there are six.

На столі *не п'ять книг*,
а шість.

Коротка стверджувальна відповідь складається зі слова **Yes**, за яким іде **there** і дієслово **to be** у відповідній формі (**is, are**):

- Is there a lamp on your table in the hostel?	На вашому столі в гуртожитку є лампа?
- Yes, there is.	<i>Так.</i>
- Are there any tables in the hall?	В залі є столи?
- Yes, there are.	<i>Так.</i>

Коротка заперечна відповідь складається із слова **No**, за яким слідує **there** і дієслово **to be** у відповідній формі + заперечна частка **not**:

- Is there a lamp on your table in the hostel?	- На вашому столі в гуртожитку є лампа?
- No, there is not (there isn't – коротка відповідь)	- <i>Ні.</i>
- Are there any tables in the hall?	- В залі є столи?
- No, there are not (there aren't)	- <i>Ні.</i>

Test III

1. В якому реченні слід вжити **are there**?

- a. В читальному залі є газети.
- б. В читальному залі немає газет.
- в. В читальному залі є газети?

2. Яке заперечення слід вжити у реченні: 'There are _____ any technical journals in our library.'?

- a. no
- б. not

3. Яке заперечення слід вжити в реченні: 'There is _____ table in this classroom.'?

- a. no
- б. not

4. Яка стверджувальна відповідь на запитання: 'Is there a computer centre in your University?' є правильною?

- a. Yes, it is.

- б. Yes, there is.
- в. Yes, there are.
- г. Yes, it has.

5. Яка заперечна відповідь на запитання: ‘Are there many workers on this farm?’ є правильною?

- а. No, there are not.
- б. No, it is not.
- в. No, they are not.
- г. No, they have not.

Лабораторна робота 1

1. Прочитайте нижчеподані слова, звертаючи увагу на вимову буквосполучень:

ear { [iə] – hear, near, fear, gear, tear
 [ɜ:] (перед приголосними) – early, pearl, earn
qu [kw] – quick, quite, quote, queen, quality, quantity, quiz
ph [f] – phone, physics, phonetics, phosphorus, Philadelphia, phenomena, photo

2. Прочитайте нижчеподані слова, звертаючи увагу на вимову букви j:

j [dʒ] – just, joy, job, join, June, journal, jewelry, Jerusalem, January, jumble

3. Прочитайте нижчеподані слова, звертаючи увагу на вимову суфіксів:

-tion [ʃ(ə)n] – nation, action, section, condition, translation, cultivation, revolution, conversation
-ssion [ʃ(ə)n] – session, commission, discussion, profession, impression, expression
-sion [ʃ(ə)n] – decision, conclusion, invasion, conversion

П р и м і т к а: Наголос в іменниках із суфіксами **-tion, -ssion, -sion** падає на склад, що передує суфіксу – **translation** [træns`lei(ə)n] *переклад*, **production** [prə`dʌk(ə)n] *виробництво*, **discussion** [dis`kʌ(ə)n] *обговорення*, **erosion** [i`rouʒ(ə)n] *ерозія*.

4. Прочитайте нижчеподані групи слів та речення:

З р а з о к: **there is** [ðeə`riz], **there are** [ðeə`ra:]

there is a book, there are students, there is a picture, there are journals, there are some textbooks, are there any, are there newspapers, is there a book, is there a reading-room;

There is some milk in the fridge. Is there much work to do? Is there a new bridge in our town? Are there many new students in our group? – Yes, there are. Is there a moon in the sky? – No, there isn't.

5. Прочитайте нижчеподані слова:

question, chemist, station, first, fall, pearl, night, boil, work, worker, store, or, newspaper, go, fifteen, erosion, fifteenth, physical, jam, depression, good, spring, few, dear, document, fully, class, judge, annotation, Ukraine, constitution, regulation, domestic, supplement, document, England

6. Прочитайте назви днів тижня та вивчіть їх:

Monday [ˈmʌndi], Tuesday [ˈtju:zdi], Wednesday [ˈwenzdi], Thursday [ˈθɜ:zdi], Friday [ˈfraidi], Saturday [ˈsætədi], Sunday [ˈsʌndi]

Лабораторна робота 2

1. Прочитайте нижчеподані слова і словосполучення та перекладіть їх:

rather, rather big, rather old; *some*, some books, some interesting books, some English books; *quite*, quite good, quite bad; *different*, different students, different laboratories; *foreign*, foreign books, a foreign book on biology; *language*, English language, foreign languages; *or*, a book or a notebook, big or small; *textbook*, an English textbook; *Ukrainian*, a Ukrainian or an English textbook; *newspaper*, Ukrainian and English newspapers; *dictionary*, a Ukrainian-English dictionary; *picture*, in the picture, a picture in the wall; *near*, near the table; *first*, a first-year student, *only*, only he; *third*, third-year students; *go*, go to the reading room; *country*, many countries, different countries; *every*, in every country; *day*, every day

2. Прочитайте та перекладіть речення:

1. There are different laboratories in this building.

2. There is a computer centre in the same building.

3. Are there any students there?

4. I'd like to read an English newspaper.

5. There are newspapers from many countries of the world in our town library.

6. The library is open every day.

7. My friend is a third-year student.

8. This book is rather interesting.

9. There are no students in the lecture hall now.

10. Is there an English-Ukrainian dictionary on your table?

Our University

I am a student of the Vinnytsia State Agrarian University. It is rather old; it was founded in 1982 and has four buildings and three hostels.

There are many classrooms, lecture halls, and reading rooms at the University. There are also different laboratories. In the classrooms we have classes in physics, mathematics, chemistry, biology, foreign languages. Sometimes we have our English, German or French classes in special laboratories. There is also a computer centre in one of the buildings of our University and many specialized laboratories equipped with modern computers.

The University consists of five departments. They are: the department of mechanization in agriculture, the department of economics, the agronomic department, the department of economy and business, the technological department. More than _____*students study at different departments at full time or part-time basis. A student who does not work and attends a day-time department is called a full-time student. A student who combines work and studies is called a part-time student or a correspondent student.

The training of specialists at our University combines theoretical studies with practical work and periods of industrial training. At the end of each term students have to submit their course (term) papers or designs.

To pass the examinations successfully students have to work hard during the academic year. They may fail in the examinations if they miss classes and do not study regularly. Students must take examinations and credit tests in time. Sometimes they are allowed to take them in advance.

After graduating from the University many former students get good jobs in agriculture and economy.

Пояснення до тексту:

- **building** [ˈbɪldɪŋ] – будівля, корпус
- **foreign languages** [ˈfɔrɪŋ ˈlæŋwɪdʒɪz] – іноземні мови
- **mechanization** [mekənaɪˈzeɪ(ə)n] – механізація
- **equipped** [iˈkwɪpt] – обладнаний
- **design** [diˈzeɪn] – проект
- **successfully** [səkˈsesf(ə)li] – успішно
- **they are allowed** [əˈlaʊd] – їм дозволяють
- **miss classes** – прогулювати заняття

- **agriculture** [ˈægrɪkʌltʃə] – сільське господарство

Тренувальні вправи

1. Виберіть правильну відповідь із запропонованих в дужках варіантів.

1. Are there (*some, any*) pictures in your room?
2. My friend has not (*any, no*) foreign journals.
3. There are (*some, any*) dictionaries on the table to the right.
4. Ann has (*any, no*) friends in Kyiv.
5. Tell your friend that there are (*some, any*) new journals on marketing in our library.
6. Have you (*some, any*) brothers or sisters in the village?
7. There is (*no, any*) library near our house.
8. There are (*some, any*) comfortable flats in this house.
9. I don't have (*some, any*) money in my pocket, but I have (*some, no*) money in the bank.
10. Are there (*any, no*) letters for me this morning?
11. I never have (*some, any*) breakfast. I'm not hungry in the morning.
12. There was (*some, any*) rain during the night.

2. Скажіть, в яких реченнях при перекладі слід вжити *there is, there are, to have, to be*.

1. Мій старший брат – студент аграрного університету.
2. У мене є багато англійських журналів з питань менеджменту.
3. На нашій вулиці багато нових будинків
4. Обчислювальний центр нашого університету знаходиться в одному з нових корпусів.
5. В університеті кілька читальних, вони працюють кожен день.
6. В журналах за цей рік немає цікавих статей з моєї спеціальності.
7. У вас є сьогоднішня газета?
8. У мого брата немає дітей.
9. В нашому місті багато кінотеатрів?
10. Мій товариш не інженер сільського господарства, він агроном.

3. Спитайте вашого товариша, використовуючи *there is, there are*:

1. чи багато кімнат в гуртожитку;
2. чи є в цьому корпусі лабораторії;
3. чи є в цьому корпусі обчислювальний центр;
4. скільки студентів в його групі;
5. чи є іноземні газети в читальному залі;
6. чи є бібліотеці новий підручник з менеджменту;
7. скільки студентів на економічному факультеті;

8. чи є в читальному залі великий англо-український словник;
9. чи є в його групі студента з інших міст.

4. Перекладіть речення англійською мовою, користуючись словами таблиці. Слідкуйте за порядком слів в питальних реченнях.

1. В читальному залі є зарубіжні газети.
2. В бібліотеці немає зарубіжних журналів.
3. В бібліотеці є словники?
4. Там немає словників.
5. В цьому корпусі знаходиться обчислювальний центр.
6. В нашому університеті є кілька лабораторій.
7. У вашому гуртожитку є великий зал?
8. В старому корпусі немає читального залу.

There	is are	some any no a	computer centre laboratories dictionaries big hall reading room foreign newspapers foreign magazines	in the library in this building in our university in the reading room in your hostel in the old building there
-------	-----------	------------------------	--	--

5. Перекладіть речення англійською мовою.

1. У мене немає англійського словника.
2. В нашій бібліотеці є цікаві журнали з культури.
3. Моя сестра – студентка першого курсу.
4. У тебе є якийсь англійський підручник.
5. В нашому університеті є багато студентів з різних областей України.
6. Існує багато різних словників.
7. У тебе є якісь іноземні журнали з екології.

Lesson 10

Порядок слів у розповідному реченні. Дієслово. Система часів дієслова. Безособові речення. Читання буквосполучень *au, ai, ay, war, wh, wr*. Суфікс прикметників *-ive*. Суфікси іменників – *ent, -ant*.

Порядок слів у розповідному реченні. В англійській мові сталий порядок слів у реченні. Це означає, що кожен член речення має своє місце. Воно визначає роль слова у реченні у розповідному реченні прями́й порядок слів: на першому місці – *підмет*, на другому – *присудок*, на третьому – додток, далі іде обставина (спочатку місця, потім - часу). Обставина іноді може стояти перед підметом. Обставина способу дії ставиться перед обставиною місця і часу. З двох обставин часу, які можуть бути у реченні, спочатку вживається та, що вказує більш точний час, а потім інша.

Обставини часу *often, seldom, ever, never, usually, always, sometimes, already, soon* стоять між підметом і присудком, але після дієслова *to be*, після допоміжних чи модальних дієслів.

0	1	2	3	4
<i>обставина</i>	<i>підмет</i>	<i>присудок</i>	<i>додток</i>	<i>обставина</i>
Every year	the farmers	grow	crops	in the fields.
	We	study	languages	at the University.

При перекладі такий порядок слів зберігати не обов'язково. Перекладати треба так, щоб не порушувати стиль української мови.

Тренувальні вправи

1. Складіть речення з таких слів:

1. personal computer, have, I, at home

_____.

2. books, interesting, these, are

_____.

3. fond, Nick, of, is, studying, English

_____.

4. she, a, second-year, student, is

_____.

5. those, are, magazines, new?

_____.

6. fried potatoes, I, for dinner, last night, have

_____.

7. by, travel, I, usually, train

_____.

8. art galleries, visit, I, often

9. a, in, desk, the, there is, front, chair, a, of

10. always, bicycle, to, go, I, school, by bus

2. Поставте прислівники частоти в реченнях на відповідне місце.

1. We go to France in spring. (always)

2. She stays in a hotel. (usually)

3. They go by plane. (sometimes)

4. He goes by bus. (never)

5. We go to a restaurant on Friday. (often)

Дієслово. Система часів дієслова. Дієслово в англійській мові має найбільшу кількість різних форм. Ці форми бувають особовими і не особовими. Особові форми мають категорії особи, числа, часу, стану та способу. Для утворення особових форм дієслова в англійській мові використовуються 4 основні форми:

I форма – *інфінітив (неозначена форма)*

II форма – *минулий простий (неозначений) час*

III форма – *дієприкметник минулого часу*

IV форма – *дієприкметник теперішнього часу (дієслово + закінчення -ing)*

Не особові форми дієслова – інфінітив, герундій, дієприкметник.

В англійській мові є три групи часів дієслова. Кожна з них має форми теперішнього (present), минулого (past) і майбутнього часу (future).

I Simple (indefinite) tenses – прості (неозначені) часи;

II Progressive (continuous) tenses – тривалі часи;

III Perfect tenses – перфектні (доконані) часи.

Кожна група часів вживається для вираження дії, що відбувається у певний час за певних обставин.

Безособові речення. Безособові речення – це речення, в яких відсутня діюча особа. В українській мові в таких реченнях відсутній підмет. *Тепло. Зима.* В англійській мові – це такі речення як: *It is cold. It is Monday today. It's three o'clock. It rains.* Вони називаються безособовими. Формальним підметом у них є займенник, який не має лексичного значення, тому не перекладається, але є обов'язковим елементом англійського речення.

It is cold in winter.

Взимку холодно.

It is Monday today. Сьогодні понеділок.
It is three o'clock now. Зараз третя година.
It often rains in autumn. Восени часто іде дощ.

Займенник *it* може замінювати іменник, що означає неживий предмет (в такому випадку в українській мові йому відповідають займенники *він, вона, воно*) і бути вказівним займенником (український еквівалент – *це*):

It is a table, it is big. Це стіл, він великий.

Умовно безособові речення можна поділити на такі групи:

- речення, що називають пору року, дня, час, місяць, день тижня та ін.:

It is winter now. **It is six o'clock.**
It is October now. **It's early morning.**

- речення, що вказують на стан природи і ті, що виражають відношення людини до чогось:

It is warm. **It is dark.**
It is difficult. **It's interesting.**

- речення, що вказують на зміни в стані природи:

It gets (becomes) cold.
It gets (becomes) light.

- речення, що означають явища чи стан природи:

It rains. **It snows.**

Test I

1. В якому реченні слід вжити займенник *it*?

1. I ____ cold in your room?
2. – Where is Nina? – _____ is at the lecture.
3. Where do _____ work?

2. В якому реченні займенник *it* не перекладається?

1. It is a big hall.
2. My book is on the table; it is interesting.
3. It sometimes snows in the fall.

3. В якому реченні займеннику *it* в українській мові відповідає займенник *це*?

1. It is usually cold here in summer.
2. – Where is your notebook? – It is in my bag.
3. It is my friend's room.

4. В якому реченні займеннику *it* в українській мові відповідає займенник *вона*?

1. It is not cold here.
2. There is a picture in this room. It is very nice.
3. It is an interesting book.

5. Яке українське речення відповідає англійському: “It is cold in winter.”?

1. Це холодна зима.
2. Зимом холодно.

Лабораторна робота 1

1. Прочитайте слова, що подані нижче, звертаючи увагу на вимову буквосполучень:

au [ɔ:] – cause, pause, autumn, author, Austria, Australia, because;

ai

} [ei] – aim, rain, pain, train, pay, say, bay, play, tray, clay;

ay

war [wɔ:] – warm, warn, swarm, ward;

wh [w] – why, which, while, when, what, whether, wheat ;

wr [w] – write, wrote, wrong, wreck, wriggle;

2. Прочитайте слова, що подані нижче, звертаючи увагу на вимову суфіксів:

-ive [iv] – constructive, effective, collective, extensive, intensive, creative, sensitive;

-ent

} [ənt] – payment, continent, component, assistant, consultant, settlement.

-ant

3. Прочитайте нижчеподані слова:

white, when, world, war, writer, farm, bay, boy, soil, sail, sale, brain, hear, here, teacher, spring, sow, grow, plow, tree, field, autumn, moist, now, show, how, week, high, strong, progressive, badly, correspondent, green, student, productive, production, port, payment,

diffusion, third, nineteen, locally, expression, twenty, whistle, written, descendant, weather, tray, warning, wrench, automobile

4. Прочитайте назви місяців та вивчить їх:

January [ˈdʒænjuəri], February [ˈfebruəri], March [ma:tʃ], April [ˈeɪprɪl], May [meɪ], June [dʒu:n], July [dʒuˈlaɪ], August [ˈɔːgəst], September [sepˈtembə], October [ɒkˈtəʊbə], November [nouˈvembə], December [diˈsembə]

Лабораторна робота 2

1. Прочитайте слова і словосполучення, що подані нижче та перекладіть їх:

Cold, a cold day, a cold spring; *time*, at this time, to be in time; *part*, a small part, a part of the country; *world*, in the world, part of the world, *warm*, warm climate, a warm room; *tree*, a big tree, a nice tree; *green*, green trees, a green pencil; *snow*, much snow; *hot*, a hot summer; *winter*, in winter; *weather*, fine weather, hot weather; *autumn*, in autumn; *rain*, warm rain; *wind*, cold wind; *strong*, strong winds; *moist*, a moist season; *dry*, dry climate; *with*, with my friend, *grow*, to grow fruit; *harvest*, harvest time, to harvest crops; *help*, my friend help, *crop*, different crops, many crops; *other*, other students of our group; *week*, every week, weekend; *month*, spring months; *plow*, to plow in spring, *soil*, to plow the soil; *sow*, to sow crops, *fine*, fine weather; *speak*, to speak English; to speak Ukrainian, *write*, to write letters

2. Прочитайте речення, що подані нижче і перекладіть їх:

1. When does winter begin?

_____?

2. Climate is different in different parts of the world.

_____.

3. Summer is rather moist this year.

_____.

4. I like spring.

_____.

5. My friend doesn't like autumn.

_____.

6. It often rains in autumn.

_____.

7. I like to work in the field in spring.

_____.

8. Do you like to work on a combine?

_____.

9. Are there many tractors on the farm?

_____.

10. We do not sow this crop in our region.

_____.

11. Farmers harvest fruit in autumn.

_____.

12. What seasons do you like?

_____.

13. The weather is fine now.

_____.

14. I usually do this work in the evening.

_____.

15. I do not like to write letters.

_____.

16. My brother speaks English and French.

_____.

The Seasons and Weather

There are four seasons in a year: spring, summer, autumn and winter. Every season lasts three months.

Winter usually begins in December and ends in March. It is cold in winter and it often snows. There is much snow on the ground. It gets dark early in the evening. It gets light late in the morning. In winter we have the shortest days and the longest nights. It is difficult and unpleasant to get up early in the morning in winter because it is dark and cold.

But winter is a good time for sports. In winter we can go in for such kinds of sport as skating and skiing. It is very pleasant to go skiing in the country on a bright sunny day. At the end of winter the sun begins to shine brighter but it is not as warm as in spring yet.

Spring comes at the end of March. The days become longer and the first spring flowers appear everywhere. Everything is so fresh and beautiful, even the people look younger.

At the beginning of spring it is cold, but at the end it gets much warmer. Sometimes it rains. In spring the farmers plow the soil and plant different crops.

Summer begins in June and ends in August. In summer it gets light early in the morning and it gets dark late in the evening. It often rains but the rain is warm and does not last long. Most people have their holidays and spend a lot of time in the open air. It is not pleasant to stay in town in summer, and most people leave town for the country. We can swim and bathe; we can play tennis and football. We enjoy our holidays if the weather is fine.

After summer autumn comes. Autumn is a beautiful season. Autumn is very beautiful at the beginning when it is still warm and the trees are getting yellow and red. Autumn is the harvest time in our region. Little by little the days become shorter and the nights become longer. In October and November it often rains. Sometimes it often snows. It gets windy. There appear dark clouds in the sky and we know that winter is coming.

But climate can be different in different parts of the world or even in different parts of the country. In Ukrainian central regions we have temperate climate but in the South it is rather hot. In some regions of the Crimea the climate is subtropical. In the southern coast of the Crimea the trees can be green in April but it may snow in Kyiv.

not as warm as ... - не так тепло

plow the soil [plau] – орати землю

in the sky – на небі

the Crimea [krai`mi:ə] – Крим

southern coast [ˈsʌðə:n`kəʊst] – південне узбережжя

Тренувальні вправи

1. Визначте, в яких реченнях *it* не слід перекладати українською мовою:

1. It is winter now.
2. The climate of this part of the country is rather hot. It often rains here in summer.
3. Does it snow in the Crimea in winter? No, it doesn't.
4. This is my friend's room, it is large.
5. It is my book, it is very interesting.
6. Where is your notebook? It is in my bag.
7. It is rather interesting to read some English journals on economics.

2. Заповніть пропуски в реченнях, вживаючи слова з довідки:

cold	summer	begins	grow	live
month	work	crop	plow	like

1. Many different _____ on the fields of our farm.
2. In _____ the weather is hot.
3. What is the first winter _____?
4. Farmers _____ the soil in spring.
5. Where do your friends _____?
6. My grandfather does not _____, he is a pensioner.
7. I do not _____ autumn.
8. Is it _____ now?
9. Summer _____ June in this part of the country.
10. We do not sow this _____ in our region.

3. Перекладіть українською мовою нижчеподані «ланцюжки» іменників:

Computer centre, every day newspaper, summer time, foreign languages laboratory, harvest period, agricultural farm machines, secondary village school, lecture hall, winter months, agronomy department, Kyiv University hostel, ten-year old girl, iron bridge, manager's signature.

4. Визначте межі слів і прочитайте речення:

Farmershavemuchworktodointhefieldsinspringsummerandautumn.

5. Складіть речення із слів, що подані нижче:

1.

Lesson 11

Ступені порівняння прикметників і прислівників. Займенники *much, many, little, few, a little, a few*. Огляд правил читання букв *a* та *i*.

Суфікси прикметників *-ian, -ent(-ant), -ible, -able*.

Суфікси іменників *-ence, -ance, -ty(-ity)*.

Ступені порівняння прикметників і прислівників. Вищий і найвищий ступінь в англійській мові утворюються двома способами:

1. За допомогою додавання до вихідної форми прикметника або прислівника, що складаються із одного складу, а іноді із двох складів, суфіксів *-er* і *-est*:

	Прикметники	Прислівники
Початковий ступінь	high	early
Вищий ступінь	high-er	earli-er
Найвищий ступінь	high-est	earli-est

2. Більшість прикметників та прислівників, що складаються із двох або кількох складів, утворюють вищий та найвищий ступінь за допомогою слів *more* [mɔ:] та *most* [ˈməʊst], що вживаються перед прикметником або прислівником:

	Прикметники	Прислівники
Початковий ступінь	important	easily
Вищий ступінь	more important	more easily
Найвищий ступінь	most important	most easily

Двоскладові прикметники та прислівники, що закінчуються на приголосний + *-y*, *-u* змінюється на *-i* та додається закінчення *-er* або *-est*.

happy – happier – happiest; sunny – sunnier – sunniest

Деякі двоскладові прикметники та прислівники можуть утворювати ступені порівняння як за допомогою суфіксів, так і за допомогою слів *more* та *most*.

Polite – politer/more polite – politest/most polite

Common – commoner/more common – commonest/most common

Деякі прикметники та прислівники є винятками і мають свої певні форми вищого та найвищого ступенів порівняння:

Прикметник, прислівник	Вищий ступінь	Найвищий ступінь
Good хороший Well добре	Better краще Better краще	Best найкращий Best найкращий
Bad поганий Badly погано	Worse гірший Worse гірше	Worst найгірший Worst найгірше
Far далекий Far далеко	Farther дальший Further далі	Farther найдальший Furthest найдалше
Little маленький Little мало	Less менший Less менше	Least найменший Least найменше
Much/many багато	More більше	Most найбільше
Old старий	Older старіший Elder старший	Oldest найстаріший Eldest найстарший

Test I

1. Вкажіть вихідну форму прикметника *less*:

- a. good
- б. many
- в. little
- г. bad

2. Який прислівник слід вжити в реченні: ‘He speaks English _____ than I.’?

- a. well
- б. better
- в. best

3. Яке українське речення відповідає англійському:

- a. Він хороший студент нашої групи.
- б. Він краще, ніж інші студенти нашої групи.
- в. Він самий кращий студент нашої групи.

4. Вкажіть найвищий ступінь прикметника *bad*:

- a. best
- б. least
- в. worst
- г. most

5. Утворіть вищий та найвищий ступінь порівняння прикметників:

High, short, low, modern, wonderful, comfortable, readable, nice, good, far, little, small, interesting, entertaining, important, long, funny, heavy, dark, near, careful.

Test II

1. **Яке англійське речення відповідає українському: «В кімнаті мало світла.»?**
 - a. There is a little light in the room.
 - б. There is little light in the room.
 - в. There is few light in the room
2. **Яке англійське речення відповідає українському: «В нашому університеті вчиться багато студентів з інших міст України.»**
 - a. Much students from other cities of Ukraine study at our University.
 - б. Few students from other cities of Ukraine study at our University.
 - в. Many students from other cities of Ukraine study at our University.
3. **В якому реченні виділені слова можна замінити займенником *many*?**
 - a. Farmers grow **a lot of** different crops on the fields.
 - б. We have little work to do
 - в. I have **much** free time this week.
4. **Яке англійське речення відповідає українському « В нашій групі кілька студентів займаються науковими дослідженнями.»?**
 - a. Few students of our group carry out the research work.
 - б. A few students of our group carry out the research work.
 - в. A little students of our group carry out the research work.
5. **Заповніть пропуск в реченні відповідним займенником:**
In our part of the country there was _____ moisture in the fields in spring.
 - a. much
 - б. many
 - в. few

Огляд правил читання букв *a* і *i*.

A

У відкритому складі [ei] – *name, take*
У закритому складі [æ] – *Ann, matter*
a+ r [a:] – *farm, large, harvest*
a+ s чи **a + приголосна** [a:] – *ask, after*
are, air [ɛə] – *care, air, dare*
ai, ay [ei] – *grain, say, bay, chain, May*
aw, au [ɔ:] – *saw, because, Australia, awful*
wa, war [ɔ:] – *want, warm, warn*
al + приголосна [ɔ:] – *fall, salt, ball*

I

У відкритому складі [ai] – *time, wife*
У закритому складі [i] – *this, pit*
ir [ɜ:] – *first, third*
ire [aiə] – *fire, wire, tired*
ie [i:] – *field, piece*
igh [ai] – *light, night, sight*
ind [ai] – *find, kind, bind*

